

Huvudmannarapport

SYSTEMATISKT KVALITETSARBETE

Verksamhetsområde utbildning

Läsåret 20/21

Dokumenttyp	Dokumentägare	Beslutsinstans	Giltig till
Rapport	Skolchef	Kommunstyrelsen	
Upprättad av	Fastställd/upprättad	Reviderad av	Senast reviderad
Utvecklingsledare/skolchef	2021-08-23		
Dokumentet gäller för Läsåret 20/21			Diarienummer

NORSJÖ
kommun

Inledning

Utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska därför utgå från vad som bedöms vara barnets bästa, att barn har rätt till delaktighet och inflytande och att barnen ska få kännedom om sina rättigheter. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Utbildningen syftar också till att i samarbete med hemmen främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvars-kännande individer och medborgare. Utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Alla ska, oberoende av geografisk hemvist och sociala och ekonomiska förhållanden, ha lika tillgång till utbildning i skolväsendet. Utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmet oavsett var i landet den anordnas.

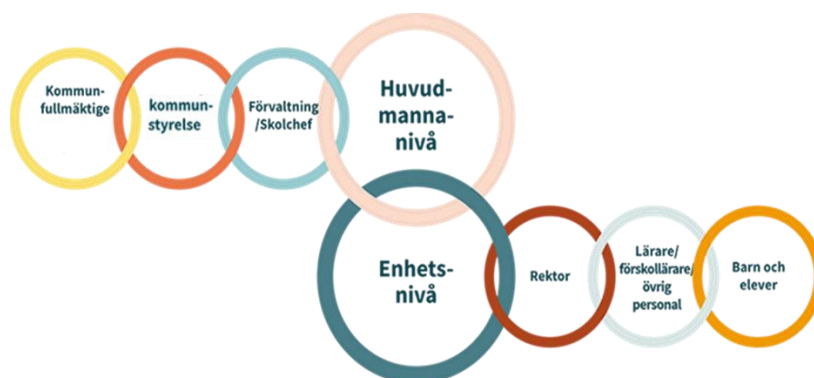
I all utbildning och annan verksamhet som rör barn ska barnets bästa vara utgångspunkt.

Systematiskt kvalitetsarbete i Norsjö kommun

I dag är det systematiska kvalitetsarbetet en viktig byggsten för de flesta organisationer, vare sig det handlar om att uppnå god arbetsmiljö, en likvärdig skola eller en effektiv verksamhetsstyrning.

Det systematiska kvalitetsarbetet ska synliggöra förbättringsarbetet i verksamheten, vad som görs, varför och vad det leder till. I verksamhetsområde utbildning ska det handla om att främja elevernas/barnens lärande och utveckling.

I kvalitetsarbetet finns olika roller och olika ansvar.

Huvudmannanivå

Huvudmannans ansvar innebär bland annat att fördela resurser och organisera verksamheten utifrån lokala förutsättningar samt systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla verksamheten så att de nationella målen kan uppfyllas. I Norsjö kommun består huvudmannanivå av kommunstyrelsen och verksamhetschef/skolchef.

Enhetsnivå

Rektor ansvarar för kvalitetsarbetet inom sin verksamhet. Rektor ska analysera, utvärdera och dokumentera kring det som sker på arbetsplatserna - identifierade utvecklingsområden tillsammans med personalen. Rektor ansvarar för att skapa ekonomiska, personella och organisatoriska förutsättningar.

Verksamhetens personal ansvarar för att ge barn/elever en utbildning med hög kvalitet anpassad till de förutsättningar barnen/eleverna har. I undervisningen och utvärderingen av SKA är eleverna/barnens läroprocess i fokus.

Gemensamma mål och målområden i Norsjö kommun

Utbildningsområdet har en mängd mål satta på nationell nivå, de är grunden till allt arbete som utförs. Utöver detta har kommunfullmäktige antagit lokala mål som verksamheten också skall uppnå inom de ramar verksamheten tilldelats. Som hjälp i analysen finns en rad indikatorer som ska bidra till analysen av måloppfyllelse. Inför läsårets start identifierades fem delmålområden som Norsjö kommuns utbildningsverksamhet skulle arbeta med i det systematiska kvalitetsarbetet.

Gemensamma mål

Mål 1: Alla elever ska efter avslutad grundskola söka gymnasial utbildning och blir antagen på sitt förstahandsval.

Indikator 1 – Andelen som sökte till gymnasiet: Av Norsjö kommuns niondeklassare var det 97,6% som sökte till gymnasiet.

Indikator 2 – Andelen som kom in på sitt förstahandsval: Av Norsjö kommuns niondeklassare var det 78,6 % som tog sig in på sitt förstahandsval.

Indikator 3 (i jämförelse med andra och prognos) Elever i åk. 9, meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen) ska vara bland de tre bästa i länet. Medelmeritvärdet för alla elever i årskurs 9 är läsåret 223,8. Siffran är inte den officiella siffran och kan komma att beräknas annorlunda i den nationella statistiken. Det högst medelmeritvärdet hittills i Norsjö kommun levererades 2019/2020 och uppnådde då 243,4 exkl. nyanlända och elever med okänd bakgrund, inklusive dessa elever var meritvärdet 241,1. Inga officiella siffror finns för länet för läsåret 2020/2021, men i jämförelse med andra kommuners meritvärdesresultat för 2019/2020 hamnade Norsjö på 4:e plats i länet och jämförs det med 2018/2019 hade Norsjö hamnat på 7:e plats i länet.

Mål 2: Alla elever som lämnar vuxenutbildningen i Norsjö skall vara rustade för arbete och /eller ha grundläggande behörigheter till högskolestudier

Indikator 1: Andelen elever som har grundläggande behörighet till högskolestudier: Indikatorn beräknas på godkända kurser. Höstterminen 2020 var 89,3% av kurserna godkända. Under vårterminen var 70,6 % av kurserna godkända. Totalt blir snittet för läsåret att 81,5% av kurserna var godkända.

Indikator 2: Andel elever som har godkänt i alla ämnen i sin studieplan: Indikatorn beräknas på de som avslutar program för Norsjö kommun (VOC) av de som avslutade under våren 2021 hade 75% godkänt enligt sin studieplan.

Övrig statistik som underlag för analys

Utöver de mål som fastställts av kommunfullmäktige i Norsjö kommun finns en mängd olika kvantitativa faktorer som analyserats tillsammans med utfall, personalsammansättning, kvalitetsmätningar mm. Denna statistik presenteras separat i bilagan ”Statistikbilaga till rapport systematiskt kvalitetsarbete.

Delmålområden

- Utveckla fler hållbara, säkra och effektiva digitala arbetssätt
- Genomföra fortbildningsinsatser och kompetenshöjande insatser
- Skapa yttre förutsättningar för högre måloppfyllelse hos eleverna
- Utveckla våra undervisningsmetoder inom ämnen och teman
- Ökad fysisk aktivitet och rörelse i skolan

Resultat och analys

I huvudmannarapporten presenteras generella resultat och analyser, varje verksamhetsdel har egna rapporter som behandlar detaljerna inom ex förskola eller grundskola. I statistikbilagan till denna rapport finns även grunddata som antal elever, antal enheter, personal mm.

Delmålsområde 1: Utveckla fler hållbara, säkra och effektiva digitala arbetssätt

Syftet med arbetet inom delmålsområdet har varit att utveckla det administrativa stödet och skapa en hållbar organisation samt erbjuda en högre tillgänglighet genom digitala kanaler. Även utveckla de digitala verktygen för elevadministration och skapa förutsättningar för de ställda kraven på digitalisering och likvärdig utbildning. Arbetet har genomförts brett inom hela verksamhetsområdet.

Genomförda aktiviteter och resultat

Verksamheterna fortsätter att utveckla de digitala arbetssätten. Arbetet har inriktats mot att det administrativa stödet skall bli mer hållbart – att gå från att arbetsuppgifterna tilldelas enligt en stuprörsmodell till att de kan fördelas på hela teamet. Insatser som genomförts är exempelvis interna utbildningar, internt system för inkommande ärendet samt förbättrad telefonväxel. Utveckling av E-tjänster har skett och flertalet är tillgängliga på norsjo.se. Under läsåret har nya verksamhetssystem testats, utvärderats och köpts in. Implementering sker nästa läsår för grundskolan och därefter för förskola/fritidshem.

Arbetet med skolans digitalisering har påbörjats tillsammans med upphandlad partner och den interna IT-organisationen. En nuläges- och behovsanalys har genomförts och aktiviteter identifierats för att klara Skolverkets krav på digitalisering (digitala nationella prov) och likvärdig utbildning.

Analys

Omständigheterna kring Covid-19 har påskyndat arbetet, men också bromsat. Framtagandet av e-tjänster har gått fort fram och verksamhetsområdet har ett stort antal som är publicerade på hemsidan. Detta arbete har påskyndats och förstärkts eftersom efterfrågan ökat på digitala tjänster under pandemin. E-tjänsterna har lett till mindre administrativa arbetsuppgifter kopplade till ex ansökningar om barnomsorg mm och tid har frigjorts. Dock har hela läsåret präglats av hög arbetsbelastning kring vikarieanskaffning och anpassningar på grund av pandemin. Administratörgruppen är en relativt ny sammansättning av personer. Detta, tillsammans med rekommendationer om att jobba hemifrån, har lett till att arbetet med en hållbar kundtjänst, där alla kan alla delar, har gått långsammare än beräknat. Vissa arbetsuppgifter är fördelade men vissa utförs fortfarande bara av en av administratörerna.

Det gemensamma arbetet med konsult och intern IT har gett effekt och flera åtgärder är genomförda för att klara kraven på IT-infrastruktur. Verksamhetssystemen är inköpta efter en bred utvärdering. Utvärderingen har tagit tid men analysen är att valt system kommer generera ett mervärde för alla nivåer.

Delmålsområde 2 Genomföra fortbildningsinsatser och kompetenshöjande insatser

Syftet med arbetet inom delmålsområdet har varit att fortbilda och arbeta med kompetenshöjande insatser ex webbkurser eller kollegiala träffar. Särskilda insatser för utbildade och ny personal planerades för i förskola och fritidshem. Förskola och fritidshem fokuserar på IKT-inspiratörer och webbkurser via Skolverket, grundskolan på muntligt berättande i flerspråkiga klassrum. Det kollegiala utbytet mellan skolformer och stadier får en struktur och i det kollegiala lärandet utvecklas Norsjömodellen,

Genomförda aktiviteter och resultat

Under hösten genomfördes **utbildningsträff med nyanställd** personal inom förskola och fritidshem. Utbildningen leddes av rektorer och behandlade bland annat tystnadsplikt, anmälningsplikt, styrdokument och hur det fungerar att vara anställd i Norsjö kommun. Under våren genomfördes ingen utbildning då ingen ny personal anställdes. Även grundskolan har gett introduktion till nyanställda. Introduktionen ges på K-dag i början av läsåret.

Under läsåret tog rektorena inom förskola och fritidshem beslut om att inte återuppta den kompetenshöjande insatsen för **IKT-inspiratörerna** inom förskola och fritidshem som man haft tillsammans med Mediacenter läsåret 19/20. Detta på grund av den ansträngda situationen med Covid-19.

Förskolan har använt sig av **Skolverkets lärportal** samt läslyftets moduler för att fortbilda och inspirera pedagogerna. Modulen som bearbetats detta läsår heter Natur, teknik och språkutveckling. Under läsåret har man arbetat med delarna Naturkunskapsverb och teknik i barnlitteraturen. I utbildningen har temaarbeten, projekt och kortare planerade aktiviteter genomförts. Fritidshemmen har genomfört en **webbutbildning i utomhuspedagogik**, detta skedde under hösten. Under våren har personalen fortsatt att jobba med att förändra utomhusaktiviteterna och även använt pedagogiskt café till att skapa en skolskog.

Alla verksamheter har genomfört **pedagogiska caféer** med olika tematiskt innehåll. Innehållet på de pedagogiska caféerna har för förskola och fritidshem bland annat handlat om det systematiska kvalitetsarbetet, utomhuspedagogik och kränkande behandling. Inom grundskolan har förstelärargruppen genomfört pedagogiska caféer där temat varit Norsjömodellen samt utveckling av ämnesområden och målbeskrivningar. Utöver detta har även andra kollegiala träffar anordnats, både fysiskt och digitalt.

Personalgruppen inom grundskolan, sarskolan, gymnasiet och vuxenutbildningen fick **föreläsning** av Fredrick Zimmerman i ämnet kring pojars lägre resultat i skolan samt metoder för att jobba med det. Rose-Marie Lindfors har hållit föreläsning om språkutvecklande arbetssätt.

Arbetet med de nya kursplanerna i grundskolan har startat och kommer att fortsätta under kommande läsår.

Återrapporteringen har inte kommit i gång på grundskolan. Återkoppling mellan förskoleklass och förskola 1–5 fungerar. Under rådande läge har skolläring tagit beslut att inte prioritera djupare struktur för återrapporteringarna.

Analys

Responser från verksamhetsområdets nyanställda har varit god kring **introduktionstillfällena**. Träffarna har fått positiv feedback och skapat nätverk mellan pedagogerna som arbetar i olika arbetslag.

Trots att **IKT-aktiviteten** med Mediacenter ställdes in har användandet av IKT-material i förskolornas och fritidshemmens verksamheter ökat. Pedagogerna använder allt fler metoder och verktyg för att planera, men även att tillsammans med barnen undersöka, delge och dokumentera ute i verksamheterna. Detta är en positiv effekt från insatserna som skett läsåret 19/20 och avsatta externa medel för att finansiera aktiviteten har flyttats från 2020 till 2021.

Arbetet i **Skolverkets lärportal** med fokus på Naturkunskap har gett positiva effekter ute i verksamheterna. Fler arbeten, projekt och aktiviteter har genomförts och utvärderas av pedagogerna. Även vårdnadshavarna upplever att pedagogerna stimulerar barnen i naturkunskap, vårdnadshavarenkäten visar en ökning av upplevelsen med 16% från tidigare år.

Webbutbildningen i utomhuspedagogik var lärarik och fortsättning med fysisk träff var planerad under våren, tyvärr gick den inte genomföra som planerat på grund av rådande pandemi. Insatsen är flyttad till nästa läsår.

I **grundskolans** verksamhet har personalen haft större frihet att planera själva, gemensamma utvecklingsinsatser har prioriterats bort, då arbetsbelastningen varit hög på grund av sjukfrånvaro, vikariebrist – effekter av pandemin. Detta visar sig även genom att grundskolan inte fått i gång det planerade arbetet med pojkars lägre resultat i skolan eller att arbetet med kursplaner inte genomförts. Skolverket sköt på införandet av nya kursplaner till start höstterminen 2022, vilket lett till att arbetet inom grundskolan kan intensifieras under kommande läsår.

Upplevelsen generellt är att skolan tappat styrfart i och med svårigheterna med att man inte kunnat genomföra fortbildning och kompetenshöjande insatser som planerat.

Till nästa läsår är det viktigt att hålla uppsatta mål och hålla de planer som sätts upp.

Delmålsområde 3 Skapa yttre förutsättningar för högre måluppfyllelse hos eleverna

Arbetet inom detta delmålsområde har syftat till att arbeta med insatser runt om i elevernas lärmiljö. Fördjupa arbetet med Norsjömodellen, lägga en bra grund genom våldsförebyggande insatser ex MVP, trygghetsvandringar mm, analysera och arbeta med genusperspektivet och resultat, insatser för studiero och utveckla kontakten med vårdnadshavarna. Inom vuxenutbildningen även arbeta med tydlig återkoppling till eleverna.

Genomförda aktiviteter och resultat

Arbetet med **Norsjömodellen i grundskolan** har fördjupats och med elevernas behov i fokus har pedagogerna skapat miljöer som ska vara likvärdiga och tillgängliga. Genom att anpassa och planera skolan för de elever som behöver olika former av stöd och det lilla extra med struktur och tydlighet skapar vi trygga och goda lärmiljöer för alla elever. Förstelärarna har haft uppdraget att jobba med Norsjömodellen och utveckla den.

Alla fritidshem har börjat använda både **bilder och tecken mer** och mer som stöd i den dagliga verksamheten. Det vanligaste är att sätta upp dagens schema/aktiviteter, men även bilder på till exempel kläder som används vid olika väder och bilder som stöd i andra undervisningssituationer.

Den **våldsförebyggande insatsen** Agera tillsammans för mellanstadiet har inte kommit i gång fullt ut. På högstadiet har årskurs 7 och 8 haft lektioner i MVP. På gymnasiet har ingen MVP genomförts eftersom relevantalet på SI varit för lågt. Fritidshemmen har genomfört en enkät samt **trygghetsvandringar** både i utomhus- och inomhusmiljön med eleverna. **Ett trygghetsteam** har startats på Norsjöskolan. Genom trygghetsteamet har pedagogerna börjat samordna aktiviteter som görs i skolan för att eleverna ska känna sig ännu tryggare.

Elevenkäterna har visat att många upplever en mindre bra studiero i klassrummet. Pedagoger gör insatser, bland annat med olika hjälpmedel och möbleringar. Norsjömodellen är också ett sätt att skapa struktur i klassrummet för att öka studieron.

Alla grupper på skolan i Bastuträsk har arbetat aktivt och schemalagt med **värdegrundsarbete**. Ett arbete med strukturerade övningar och praktiska metoder för hur elever kan hantera olika situationer har genomförts. I slutet av läsåret kunde eleverna relatera till de saker som de pratat om när olika situationer uppstått

På SFI har man under läsåret gått igenom de olika **diskrimineringsgrunderna** med eleverna. Det förebyggande arbetet har skett genom att ha olika aktiviteter tillsammans med båda grupperna för att skapa förståelse för varandra men även skapa trygghet.

Verksamhetsområdet har införskaffat ett nytt digitalt verktyg, Draft-it, för att dokumentera **kränkningar** på ett enkelt och rättssäkert sätt. Dokumentationens sammanställs och analyseras och förebyggande åtgärder görs regelbundet.

Under rådande pandemi har **kontakten med vårdnadshavare** varit en stor utmaning. När inte vårdnadshavare erbjuds komma in i lokalerna har pedagogerna använt sig av andra lösningar för att inte förlora det viktiga samtalet. Hämtningar och lämningar har skett utomhus i de flesta verksamheterna. Utvecklingssamtal har i många fall varit digitala eller via telefonen.

Återkoppling inom vuxenutbildningen har skett löpande och på individuell basis. Det är svårt att jobba med återkoppling i grupp och när alla elever befinner sig på olika nivåer. Under hösten har det varit blandad närundervisning med distansundervisning inom vuxenutbildningen. Närvaron har påverkats negativt på grund av pandemin då elever inte kopplar upp sig eller har svårt att jobba självständigt med sina uppgifter

Analys

Pedagogerna utvärderar **Norsjömodellen** och deras utvärderingar visar på att tydlighet är det viktigaste instrumentet som används i skolan. Oavsett det handlar om struktur i klassrum, värdegrundsarbete eller kommunikation om förväntningar på eleverna så blir resultatet blir bättre där man konsekvent använder sig av tydlighet gentemot eleverna.

Genom att använda **bilder och tecken** som stöd upplever personalen inom fritidshemmet att alla elever blir mer delaktiga i samlingen, de förstår bättre. De blir också mer självständiga och trygga när de till exempel själva kan se vad som händer under dagen och vilka kläder de behöver ha på sig. Elever har också börjat använda sig av tecken spontant både på fritids och hemma. Eleverna är intresserade av tecken och visar ett stort engagemang. Pedagogerna planerar att utveckla användandet av tecken under nästa läsår så det blir ett naturligt arbetssätt.

Det **våldsförebyggande arbetet** tar flera år att se effekterna från. Inom grundskolan i Norsjö har effekterna från MVP ännu inte visats sig, men långsiktigt bör effekterna komma. I Norsjö är elevgruppen stor och insatserna generella. Effekterna bör synas i framtiden, särskilt när insatserna mot de lägre åren kommer gång. På Bastuträsk skola har det våldsförebyggande arbetet varit mer specifikt och genom veckosamtal och uppföljningssamtal med elever och vårdnadshavare har effekterna varit positiva till det våldsförebyggande arbetet. Eleverna ser att skola och hem jobbar tillsammans och negativa mönster kan brytas i ett tidigt stadium. Det arbetet kommer skolan att fortsätta med och ge återkoppling till föräldrarna både när bra och mindre bra situationer uppstått under skoldagen.

Resultaten från **trygghetsvandringarna** har visat att eleverna är trygga, men det finns platser/rum där de önskar en högre personalnärvaro och detta har tillgodosetts.

I elevenkäten från Bastuträsk skola kan man se att effekterna från arbetet med **värdegrund och trygghet** gett effekt då elevernas trygghet i klassrummet har ökat, men flera elever känner sig fortfarande otrygga på skolgården.

Klassrumsinsatserna kring **studiero** har inte gett de generella effekter som önskats över grundskolorna. Man kan se vissa effekter för enskilda individer och klasser men elevenkäterna visar fortfarande att många elever inte har studiero i klassrummet. Pandemin har påverkat möjligheterna att möblera då avstånd skall finnas. I Bastuträsk är resultatet det samma och grupperna förändrades under läsåret då årskurs 3–4 slogs ihop med årskurs 5. Gruppförändringen skapade oro i klassrummet och ett aktivt arbete har skett där man bland annat provat olika typer av möbleringar. I slutet av terminen hittades en lösning som har fungerat bra och det har blivit lugnare i klassrummet.

Draft-it systemet har varit ett bra verktyg för **kränkingsärenden**. Dokumentationen är enkel både för pedagoger och rektor. Bastuträsk skola hade ett relativt högt antal kränkingsärenden sett till antal elever på skolan, men ett gediget arbete med eleverna både i klassrummet och på rasten har gett effekt och ärendena har minskat. Grundskolan i Norsjö har följt upp alla ärenden och hanterat dem individuellt, ibland för enskild elev och ibland med insatser i en hel grupp.

Samarbetet mellan klasserna SFI-grupperna kommer att fortsätta då det har visat sig att det har skapat **trygghet** i grupperna och att eleverna lär av varandra. Det har bl a visat sig genom att eleverna vågar mer när de arbetar i mindre grupper samt när de jobbar i sina modersmålsgrupper. Enkätresultatet visar att eleverna trivs på skolan. På grund av Covid-19 har grupperna inte kunnat samarbeta lika mycket och distansstudierna har försvårat det ytterligare, men arbetet med att försöka att hitta nya sätt att samarbeta kommer att fortsätta att utvecklas.

Eleverna inom **särskolan** har alla var sin assistent. Det innebär att konflikter sällan uppstår då det alltid finns personal närvarande som kan gå in och bryta i tid. Lokalerna är väl anpassade då det finns enskilda arbetsplatser eller rum för alla elever när de behöver det. Det finns även gemensamma ytor där alla kan sitta vid de tillfällen när de jobbar tillsammans

Den rådande situationen med Covid-19 har lett till att **kontakten och kommunikationen med vårdnadshavarna** behövt ske på andra sätt än de traditionella. Pedagogerna inom de olika verksamheterna har anpassat sin kommunikation och möjliggjort att vårdnadshavare fått den information som de behövt. Pedagogerna inom förskolan uttrycker en stor saknad av det dagliga hallmötet som är en stor del av bryggan mellan hem och förskola. Grundskolan i Norsjö upplever att kontakten med vårdnadshavare varit bra och utvecklats. Utvecklingen har bestått av nya kommunikationsvägar, till exempel digitala föräldramöten och utvecklingssamtal. I de årskurser där digitala möten hållits har närvaron varit högre än vid vanliga, fysiska möten. Bastuträsk skola upplever dock att det har varit svårt att ha kontakt med vårdnadshavarna under pandemin. Digitala kanaler har fungerat bra, men det har varit högre föräldrafrånvaro än vanligt. Tolk på högtalartelefon som varit inkopplad på digitala kanaler har fungerat bra.

Inom **vuxenutbildningen** har frånvaron varit hög och distansundervisning har påverkat negativt. Det har medfört att flera elever har fått förlänga studietakten. Även när det har varit närundervisning har närvaron påverkats. Elever har uttryckt oro för att komma till skolan på grund av smittläget. Här har vi sett ett behov av att kunna förmedla de insatser som görs på många olika språk så att vi kan skapa trygghet för eleverna kring pandemifrågorna. Det är svårt att göra någon generell utvärdering av hur eleverna upplever återkopplingen. Det måste göras kursvis och individuellt, men eftersom elevunderlaget är så spretigt sker den mesta återkopplingen via feedback och feedforward. Det sker löpande och är det som driver undervisningen framåt.

Delmålsområde 4 Utveckla våra undervisningsmetoder inom ämnen och teman

Inom detta delmålsområde skall pedagogerna arbeta aktivt med undervisningsmetoder mot enskilda eleverna/elevgrupperna. Fokusområden är flerspråkighet, språkutveckling i förskolan, naturvetenskap och teknik, utomhuspedagogik och ämnesutveckling.

Genomförda aktiviteter och resultat

En av förstelärarna har fokuserat på **flerspråkighet** och genomfört insatser i Bastuträsk. Inom SI har man arbetat med BIU som erbjuder studiehandledning via fjärr.

SFI har utvecklat **metoden med kod-9**. Under läsåret har man försökt att använda sig av **elevernas hemspråk i undervisningen** eftersom andraspråksforskning visar att detta är ett sätt att utveckla det svenska språket. Mycket fokus har legat på det muntliga. Eleverna har pratat mycket kring bilder och diskutera på sitt modersmål för att sedan redovisa på svenska. I ena gruppen har de även fått använda sitt modersmål för att skriva texter och sedan presenterat dessa på svenska. Eleverna har varit mycket positiva till detta och det har skapat bra diskussioner kring exempelvis grammatiska skillnader.

Arbetet med **språkutveckling i förskolan** sker via specialpedagog. En nulägesundersökning har genomfört på barngruppsmöten för underlag till fortsatt arbete. Utöver detta har material har införskaffats och kompletterat det Språkotek som byggts upp. Material har skapats och strukturer för hur material ska komma till användning på förskolorna har tagits fram. Specialpedagog har gjort förändringar i sina lokaler och skapat en mer tillgänglig miljö för pedagogerna att botanisera i. Förskolan har materialet Före Bornholmsmodellen, Polyglutt och språkpärmen att tillgå i verksamheterna.

Att utveckla undervisningsmetoderna i förskola och fritidshem har fått ett bra stöd genom ett arbete med utvecklingen av befintliga mallar för LPP – lokal pedagogisk planering, som utvecklingsgrupperna arbetat intensivt med under året.

För att inspirera pedagoger att utveckla sina **undervisningsmetoder inom naturkunskap och teknik** arbetades det med kompetenshöjande insatser, se delmålsområde 2. Pedagogerna på alla förskolor utvecklar undervisningsmetoderna inom Naturvetenskap och teknik. Arbetssättet har varit tekniskt och naturvetenskapligt. I undervisningen ska pedagogen vara intresserad av barnets utforskande och vara en medforskande pedagog. Förskolorna har arbetat med verb kopplade till naturvetenskap och teknik ex rulla, flyta, hålla, virvla.

Utomhuspedagogik. Planerad undervisning ska ske utomhus inom förskola och fritidshem. Utemiljön ska vara en "lokal" där undervisning bedrivs. Utevistelsen ska vara en del i undervisningen och pedagogerna varierar och utvecklar undervisningsmetoderna för uteverksamheten

Ämnesområden och målbeskrivningar för mellanåren F-2, 4–5 och 7–8 har utvecklat för att få en samsyn gällande bedömningar i respektive ämne. Där arbetade pedagogerna med samsyn kring en likvärdig bedömning och en röd tråd i elevernas utbildning. Syftet är att förtydliga för eleverna hur de ligger till kunskapsmässigt, att sätta rättssäkra betyg samt att få till övergångarna mellan stadierna bättre. Målet är att eleven ska få så goda villkor som möjligt att nå så långt som möjligt utifrån sina egna förutsättningar. Undervisningen utvärderas kontinuerligt både **formativt och summativt**. Under läsåret arbetades det vidare med analys av resultat och betyg samt ämnesområden och målbeskrivningar för mellanåren genom dialog och diskussion.

De nationella proven var inställda för åk 6 och 9. Årskurs 3 har genomfört proven som vanligt men utan inrapportering. För åk 6 och 9 har Skolverket tillhandahållit prov liknande Nationella prov som stöd för bedömning.

Grupperna i Bastuträsk är små vilket gör att eleverna hinner **få individuell hjälp**. Pedagogerna hinner då också relativt snabbt se var problemen ligger och utifrån detta försöka anpassa lektionerna och undervisningen. Många genomgångar där ord och uttryck förklaras grundligt med hjälp av bildstöd, skriva på tavlan med mera hålls gemensamt och i ett nära samarbete med speciallärare.

Inom särskolan har ett **fokusområde varit kommunikation**. Tecken som stöd har bidragit till att stärka elevernas delaktighet i kommunikationen, framför allt vid samling och samtal senare under dagen om vad som gjorts eller ska göras. Upplevelsen är att de barn som använt tecken som stöd i förskoleåldern tagit fram de kunskaperna igen. Personalens kommunikation blir tydligare och eleverna blir mer uppmärksamma och fokuserade. Bildstöd används framför allt vid samlingen och i instruktioner till bild-, musik- och hemkunskapslektionerna. Det blir ett stöd som tydliggör arbetsgången, både för elever och assistenter, vilket underlättar när man ska stötta eleverna. Eleverna har fått mer utrymme att ta egna initiativ till olika aktiviteter på raster och man försöker skapa förutsättningar för eleverna att kommunicera med varandra utan att gå "via" en vuxen.

Vardagsaktiviteter är ett eget ämnesområde i grundsärskolan och på gymnasienivå återkommer sådana aktiviteter i alla ämnesområdena, t.ex. att använda minnesstöd i vardagen. Att arbeta med vardagsaktiviteter och kommunikation går hand i hand. Vardagsaktiviteter blir en social situation där eleverna övar på att kommunicera och samspela och kommunikation är en förutsättning för att kunna vara delaktig i vardagsaktiviteter.

Fokus under läsåret inom vuxenutbildningen har legat på att utveckla **undervisningen på distans och fjärr**. Skolan har jobbat med att hitta digitala plattformar som är lättillgängliga för eleverna. Lektioner har spelats in i förväg och publicerats så att eleverna kan förbereda sig inför lektionerna. BIU finns tillgängligt för vuxenutbildningen men användningen har inte kommit i gång.

Analys

I Bastuträsk skola **sker en progression i alla grupper i det svenska språket**. Pedagogerna jobbar med ständig återkoppling till eleverna och ställer krav på dem. Inom alla områden jobbas det grundligt och skyndas långsamt. Eleverna som tidigare varit en bra bit från målen har nu närmast sig och i vissa fall även nått målen i och med att man lärt sig mer svenska. Detta märks också på att eleverna blivit mer delaktiga på lektionerna. Eleverna har fler ord och kan därför på ett bättre sätt både ta emot och förmedla kunskap. Det finns även elever i gruppen som under terminen gått från att nå målen till att ha mer än godtagbara kunskaper.

Genom projektet BIU har **studiehandledning på modersmål använts via fjärr för eleverna på Språkintröddning**. Det har gett god effekt, i synnerhet för att ge kopplingen mellan svenska och modersmålet och för att kunna repetera grunderna. Elevers språk har förbättrats avsevärt. I ämnet matematik har det fungerat bra, både tekniskt och i kontakten med BIU-handledaren, men vid flera tillfällen har eleven varit på BIU och sedan inte varit på ordinarie mattelektioner. Det gör att det blir omöjligt att följa upp och få kontinuitet i undervisning och progression.

Det finns stora fördelar med BIU. Kvalitén på handledarna har varit förhållandevis hög och det har varit relativt enkelt att få bra tider för handledning. Något att tänka på är att det krävs tid för kommunikation mellan läraren och handledaren. Det är viktigt att undervisande lärare har tid för återkoppling så man vet vad som gjorts under handledningstillfället.

Inom SFI har kod-9 varit lyckat men det går att utveckla läsningen när det gäller uttal och innehåll. Ett av problemen under läsåret har varit att samma elever inte har varit inne alla dagar på grund av Covid-19, vilket har inneburit att vissa elever har läst kod-9 två dagar i veckan och andra fyra dagar. Det har gjort att eleverna är på helt olika sidor i novellen de läst och en gemensam genomgång av ex ord och uttal har inte varit möjlig. Till hösten kommer skolan att styra eleverna som inte går hela veckan att delta under samma dagar så långt det är möjligt och då kunna läsa samma text. I stället för att läsa olika texter varje dag så arbetar man med texten under hela veckan vilket möjliggör att man kan börja med ordförståelse och uttal innan man går på läsningen. Det man har sett under läsåret är att just när det gäller uttal så är det inget som har blivit utvecklande under kod-9. Även om det var läshastigheten som skulle förbättras så borde hastigheten ökas om eleverna har kunskap hur orden uttalas. Detta är ett utvecklingsområde till nästa läsår eftersom Kod-9 är något som skolan kommer att fortsätta med för att kunna se resultat genom hela året.

Läsårets två barngruppsmöten visar att det finns ett behov av att arbeta med **barns språkutveckling i förskolan**. Många barn behöver lite extra stimulans och vårdnadshavare kan behöva stöd att komma i kontakt med logoped. Här finns HLT-teamet som en länk mellan olika verksamhetsformer. Som stöd för pedagogerna utformas en handlingsplan där pedagoger, specialpedagog och i särskilda fall är även vårdnadshavarna delaktiga.

Många beskriver LPP, lokal pedagogisk planering, som ett gott stöd när man planerar för **undervisning**. Denna planering ger pedagogerna modet att vara mer flexibla i sina genomföranden och barnen blir mer delaktiga när man låter deras frågeställningar bli utgångspunkten för nästa aktivitet.

Arbetet med **undervisningsmetoder inom naturvetenskap och teknik** och utforska verben har gjort barnen delaktiga när de har ställt hypoteser och analyserat de faktiska resultat som experimenten har lett till. I en del grupper har barnen tyckt att det varit svårt att anta och att hålla fast vid sin hypotes om hur resultatet kommer att bli. En förskola har upptäckt att barnen på eget initiativ börjat utforska i sin lek. De provar sig fram och är mer intresserade av att undersöka fenomen, ställer frågor om hur och vill veta varför. Pedagogerna är på väg mot ett naturvetenskapligt arbetssätt och som de själva tycker skapar möjligheter. De använder fler olika undervisningsmetoder och användandet av och antalet olika digitala verktyg har ökat. Pedagogerna planerar, genomför och utvärderar aktiviteter i större utsträckning med ”teknikglasögonen” på.

Pedagogerna upplever en svårighet att bedriva **undervisning ute** på förskolans gård när andra barn är ute samtidigt. Barnens fokus blir splittrat och det är utmanande för både pedagog och barn att hålla i aktiviteten. När undervisningen sker utanför gården, i skogen eller på promenader, med ett syfte upplever de att barnen har ett högre intresse och deltar i undervisningssituationerna med mer fokus och nyfikenhet. Pedagogerna ser även att barnens grovmotoriska färdigheter ökar när man är ute och går i skog, efter väg samt springer runt på gården i fri lek. Pedagogerna har börjat reflektera över att en större del av den planerade undervisningen kan ske utomhus. De har fört kollegiala samtal om vilka aktiviteter man kan fylla utevistelsen med samt vilka material och metoder som kan användas.

I fritidshemmet blir **undervisningen utomhus** mer och mer planerad och variationen av undervisningsmetoder är många. Pedagogerna ser att eleverna själva tar initiativ till lek och även leker med andra kamrater än de vanliga. Eleverna och grupperna blir mer sammansvetsade och eleverna är mer fysiskt aktiva. Utemiljön blir mer och mer en lokal där undervisning bedrivs.

I de årskurser i grundskolan där man tydligt och konsekvent gått igenom varje arbetsområde med stöd av bland annat LPP samt **elevers inflytande och delaktighet ses ett ökat engagemang** hos de flesta

eleverna. Eleverna vet vad som förväntas av dem, vet vad de ska göra för att nå ett visst mål och kan visa att de tillgodogjort sig nya kunskaper.

Eftersom elevernas förutsättningar är så väldigt olika inom **särskolan planeras undervisningen efter varje individ**. Eleverna jobbar med material som är anpassat efter deras egna förutsättningar och svårighetsgraden regleras efter behov. I dialog mellan lärare och assistenter sker anpassningar. Samtidigt finns relativt många gemensamma moment och arbetspass, till exempel samling, musik, bild och hemkunskap. Alla elever når målen efter sina förutsättningar. Eleverna har haft inflytande över undervisningen genom att, inom givna ramar, fått välja aktivitet till exempel på musiken och hemkunskapen.

Inom kurser på vuxenutbildningen **på grundläggande nivå och gymnasial nivå** är det nödvändigt att tydligt kommunicera mål och syfte eftersom eleverna befinner sig på olika nivåer och i olika delkurser. Där undervisningen har bedrivits digitalt har det här varit extra tydligt.

Delmålsområde 5 Ökad fysisk aktivitet och rörelse i skolan

Området syftar till att öka den fysiska aktiviteten och rörelse i skolan. Det handlar om allt från lärarledd aktivitet till rastaktiviteter.

Genomförda aktiviteter och resultat

MUGI – motorisk hinderbana där vi identifierar motoriska problem och försöker överbrygga dessa hinder. Aktiviteten har genomförts med årskurs 1.

Arbetet med rörelse fortsätter. Läsåret har präglats av aktiviteter utomhus på raster. Fritidspersonal erbjuder en rastaktivitet en gång i veckan för alla elever som vill delta. Nästan alla elever i de yngre åren deltar, men även elever i årskurs fyra och fem deltar ibland. Aktiviteterna är väldigt varierande. Under detta år med en pandemi har pedagogerna erbjudit aktiviteter och lekar där eleverna inte behöver vara så nära varandra. Aktiviteterna är väldigt uppskattade och skapar en trygghet för många elever

Analys

MUGI i årskurs 1 har varit ett positivt och uppskattat inslag. Det har stärkt eleverna, inte bara i deras motoriska färdigheter, utan också haft en positiv inverkan på deras självkänsla. Däremot kan inte kopplingen mot kunskapsutveckling göras.

Inga direkta effekter mot måluppfyllelsen kan kopplas mot målområdet och **rörelseinsatserna** varierar stort sett över grundskolans klasser. En analys av det skulle kunna vara att på vissa elever eller grupper passar rörelseaktiviteter medan för andra passar avslappnande pauser bättre. Där pauser används och fungerar ser man att eleverna har bättre energi och ork och att elever med ett stort rörelsebehov har lättare kunnat sitta och koncentrera sig när rörelseövningar genomförts. Tydligt är att rörelsepauserna som metod inte är den mest avgörande faktor för ökad måluppfyllelse.

På grund av Covid-19 hade gruppen inom särskolan möjlighet till **utökad simundervisning** till två timmar per vecka. Effekterna är tydliga på eleverna. Hela gruppen har utvecklat sin simkunnighet och fått förbättrad kondition. Förutom fysiska fördelar med simningen märks också att vissa elever fick bättre självförtroende genom att vinna över sina rädslor och barriärer. Detta har gett fördelar i relationen till läraren genom bättre tillit, vilket påverkat andra ämnen på skolan. Simning har också en lugnande effekt som är viktigt för denna elevgrupp.

Sammanfattande analys

Den sammanfattande analysen visar att Covid-19 påverkat alla verksamheter i stor grad. Påverkan har varit på grund av restriktioner och uppmaningar. Ett stort arbete har skett med att anpassa verksamheten, lokaler och organisation efter rådande restriktioner och lagkrav. Inget större smittoutbrott har skett i verksamhet under läsåret 20/21, men sjukfrånvaron har varit stor i väntan på provsvar. Personalen har varit påverkade och har upplevt en hög arbetsbelastning. Rektorerna har arbetat intensivt med åtgärder för att underlätta och olika insatser är gjorda. Exempel på insatser är avgiftsbefrielse i förskolan och fritidshem för barn som inte är där under vissa perioder och inom grundskolan har flera träffar för kollegial samverkan och utbildning ställts in.

Kvalitetsutvecklingen har tappat fart och läsåret hade stort fokus på att barn och elever skulle få den bästa möjliga utbildningen. Resultaten visar att kunskapsmässigt och målmässigt ligger Norsjö kommuns utbildningsverksamhet fortfarande bra till, en god kvalitet levereras. Fortfarande finns det vissa grupper av elever som sticker ut och bland annat resultaten från årskurs 9 visar tydligt att ett fokusområde i framtiden är pojkars resultat som grupp.

Trots att pandemin påverkat planerade insatser negativt så har situationen bidragit till att andra utvecklingsområden prioriterats. E-tjänsteutvecklingen har gått snabbt fram, lösningar för fjärr- och distansundervisning finns. Ett konstaterande är också att organisationen är flexibel både sett till hur den organiseras och hur snabbt personalen kan ställa om. Personalen i Norsjö kommuns utbildningsverksamhet har haft ett stort fokus, varit anpassningsbara, lösningsfokuserade, flexibla och innovativa. De goda elevresultaten visar att tillsammans har barn, elever, pedagoger och annan personal lyckats skapa goda förutsättningar för framtiden.